



Ref. Farde e-Vergaderingen : 2455553

Nr DO : 43

Ontwerp-Besluit - Raad van 28/03/2022

Onderwerp : JD.15648.- Reglement bedelen met kinderen.

De Gemeenteraad,

Gelet op het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en in het bijzonder zijn artikel 8;

Gelet op het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen op 20 november 1989 door de Verenigde Naties en geratificeerd door België op 16 december 1991, en in het bijzonder zijn artikelen 3, 6, 9, 18, 19, 24, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 35 et 36 ;

Gelet op de slotbeschouwingen over het gecombineerde vijfde en zesde periodiek verslag van België, aangenomen op 1 februari 2019 door het VN-Kinderrechtencomité;

Gelet op de Nieuwe Gemeentewet en in het bijzonder de artikelen 119, 119bis, 133 en 135 §2;

Gelet op de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht;

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;

Gelet op de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties;

Gelet op het algemeen politiereglement voor alle 19 Brusselse gemeenten ;

Gelet op het politieverslag opgesteld door de politiezone Brussel-Hoofdstad-Elsene van 3 maart 2022 waarin de huidige situatie van het bedelprobleem op het grondgebied van de stad Brussel wordt geanalyseerd;

Gelet op het verslag van de dienst Openbare Rust van de VZW BRAVVO gebaseerd op de vaststellingen van het Bruciteam van 7 maart 2022;

Overwegende dat het Verdrag inzake de Rechten van het Kind bepaalt in artikel 3 :

“1. Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.

2. De Staten die partij zijn, verbinden zich ertoe het kind te verzekeren van de bescherming en de zorg die nodig zijn voor zijn welzijn, rekening houdende met de rechten en plichten van zijn ouders, wettige voogden of anderen die wettelijk verantwoordelijk zijn voor het kind, en nemen hiertoe alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen.”

Overwegende dat artikel 28 van dit verdrag ook het volgende bepaalt:

“1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op onderwijs, en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, verbinden zij zich er met name toe:

- a. primair onderwijs verplicht te stellen en voor iedereen gratis beschikbaar te stellen;
- b. de ontwikkeling van verschillende vormen van voortgezet onderwijs aan te moedigen, met inbegrip van algemeen onderwijs en

beroepsonderwijs, deze vormen voor ieder kind beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken, en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk;

[...]

e. maatregelen te nemen om regelmatig schoolbezoek te bevorderen en het aantal kinderen dat de school vroegtijdig verlaat, te verminderen.”

Overwegende dat een kind niet alleen recht heeft op onderwijs, maar dat de wet op de leerplicht de ouders zelfs verplicht om hun kind vanaf de leeftijd van 5 jaar onderwijs te verschaffen;

Overwegende dat kinderen die volwassenen vergezellen die op de openbare weg bedelen door deze laatsten duidelijk aan de leerplicht worden onttrokken;

Overwegende dat de eerste duizend dagen van het leven van een kind van groot belang zijn en dat het belangrijk is dat het kind toegang heeft tot kwaliteitszorg, zodat er kan worden voldaan aan voorwaarden die nodig zijn voor zijn goede ontwikkeling;

Overwegende dat mensen het recht hebben om hulp te vragen en te bedelen op het grondgebied van de Stad, maar dat volgens het nationale en internationale recht en in het bijzonder het Verdrag voor de Rechten van het Kind rekening moet worden gehouden met de belangen van kinderen en dat deze zelfs voorrang moeten krijgen; Dat het iemand vrij staat sociale bijstand te weigeren, maar dat hij daarmee zijn kinderen niet in gevaar mag brengen;

Overwegende dat in de concluderende opmerkingen betreffende het vijfde en zesde periodiek verslag van België, het VN-Kinderrechtencomité in paragraaf 45 aanbeveelt dat België:

"[...]

c) doeltreffende maatregelen neemt om de rechten van kinderen op zijn grondgebied te beschermen, met name die van niet-begeleide minderjarigen, om ervoor te zorgen dat kinderen niet ten prooi vallen aan mensenhandelaars, en de procedures voor het bepalen van de status van kinderen die het slachtoffer kunnen zijn van mensenhandel met het oog op uitbuiting versnelt,

d) voldoende financiële, personeels- en technische middelen toekent om gevallen van kinderhandel, met inbegrip van de uitbuiting van bedelarij, op te sporen en te onderzoeken en om rechtsbijstand te verlenen aan kinderen die het slachtoffer zijn van kinderhandel,

e) systematisch voorziet in opleiding over de identificatie en doorverwijzing van kinderen die het slachtoffer zijn van mensenhandel, met inbegrip van de uitbuiting van bedelarij, van rechtshandhavingsambtenaren, grenswachters, ambtenaren, maatschappelijk werkers en gezondheidswerkers,

f) grote bewustmakingscampagnes voert om mensenhandel te voorkomen.

[...]"

Overwegende dat in diezelfde verslagen het kinderrechtencomité stelt bezorgd te zijn over de omvang van ontoereikende huisvesting, dakloosheid en gedwongen uitzettingen, alsmede de bezuinigingen op de sociale voorzieningen die sommige kinderen kwetsbaar maken voor bedelarij en erop aandringt dat België haar inspanningen opvoert om komaf te maken met kinderarmoede, en met name:

"[...]

b) ervoor te zorgen dat alle kinderen in de Verdragsstaat recht hebben op adequate huisvesting en dat kinderen uit Roma-gezinnen kunnen genieten van huisvesting aangepast bij hun levensstijl,

c) omvattende maatregelen te nemen om de diepere oorzaken van bedelarij effectief aan te pakken en ervoor te zorgen dat de betrokken kinderen op school blijven,

[...]"

Overwegende dat het belangrijk is op te merken dat dit reglement niet beoogt om het bedelen in het algemeen te verbieden of in te perken en dat het dus geenszins gaat om een absoluut verbod ;

Overwegende dat het reglement enkel beoogt de preciaire situatie van kinderen die bedelen te verhelpen en daarom ook een beperkte draagwijdte heeft;

Overwegende dat het verslag van de dienst Openbare Rust van de VZW BRAVVO van 7 maart 2022 vaststelt dat de meeste vaststellingen door de ploeg op het terrein bestaan in de praktijk van het bedelen met kinderen; dat het aangeeft dat bedelnetwerken zich het Brusselse grondgebied als het ware proberen toe te eigenen en er de activiteit van het bedelen te organiseren door nieuwe leden te werven onder de families die zich op straat bevinden, door hen inkomsten en een dak boven hun hoofd te beloven als wederdienst voor het delen van hun winsten;

Overwegende bovendien dat dit verslag

- Vaststelt dat een hoog aantal kinderen aanwezig is en op straat slaapt;

- Stelt dat de ploegen van straathoekwerkers van VZW BRAVVO deze personen opvolgen in hun omzwervingen, hen



sociale bijstand verlenen en proberen om hen aan te melden bij netwerken in de strijd tegen de uitbuiting van mensen;

- een groeiende netto verhoging vaststelt in tussenkomsten van het Bruciteam met betrekking tot de Roma-populatie in de loop van de jaren;
- opmerkt dat in het bijzonder het aantal kinderen dat op straat slaapt/verblijft onrustwekkend is;

Overwegende dat uit het bovenvermelde politieverlag van 3 maart 2022 blijkt dat :

- het fenomeen van bedelarij sinds de opheffing van de beperkende maatregelen naar aanleiding van de COVID 19-crisis, opnieuw is opgedoken op het grondgebied van de Stad Brussel, samen met de hervatting van het economische leven (en met name de horeca) en de terugkeer van de toeristen;
- dat 83 families, bestaande uit 271 bedelaars van Roemeense origine (Roma) door de politiediensten worden beschouwd als professionele bedelaars binnen de politiezone, waarvan 10% minderjarig is en verbleef in het hotel President (Samu Social) of op straat;

Dat Team Herscham van de politie van Brussel-Hoofdstad Elsene sinds januari 2022 al 33 interventies heeft uitgevoerd in de voetgangerszone en in de Nieuwstraat bij bedelaars met kinderen; Dat de betrokken personen steeds worden onderworpen aan een identiteitscontrole (om na te gaan of het gaat om hun eigen kinderen);

Overwegende dat uit het politierapport blijkt dat de politiediensten regelmatig de mogelijkheid van sociale bijstand aanbieden op basis van artikel 46 van de wet op het politieambt, hetgeen bijna systematisch wordt geweigerd door de bedelaars;

Dat uit het politierapport volgt dat wanneer het gaat over bedelen met kinderen, sommigen kinderen alleen hun ouders vergezellen, terwijl anderen zelf mee bedelen;

Overwegende dat uit hetzelfde verslag blijkt dat het wenselijk is om een beroep te doen op Roma-bemiddelaars om de bewustmaking te verbeteren bij dit doelpubliek;

Overwegende de Nieuwe Gemeentewet en het algemeen politiereglement voor de 19 Brusselse Gemeenten dat voorziet in artikel 11 dat elke persoon die zich in de openbare ruimte bevindt zoals gedefinieerd in artikel 1 of op een plaats die voor het publiek toegankelijk is, zich onmiddellijk dient te schikken naar de bevelen of verzoeken van de politie of van gemachtigde ambtenaren met het oog op:

1. het behoud van de openbare veiligheid, rust, reinheid en/of gezondheid;
- [...]
3. het doen naleven van de wetten, reglementen en besluiten;

Overwegende dat uit het verslag blijkt dat een deel van de betrokken bevolking vaak in groepen reist, bestaande uit jonge gezinnen met jonge kinderen; dat hun doel erin zou bestaan om in een periode van 6 tot 8 weken zoveel mogelijk geld te verzamelen om vervolgens met het ingezamelde geld het grondgebied te verlaten en dit op een cyclische/terugkerende manier;

Overwegende dat uit het politieverlag blijkt dat een aanzienlijk deel van deze mensen, door bepaalde omstandigheden, nog geen toegang heeft tot een slaappleats en zich verzamelt in de Nieuwstraat waar tijdelijke slaappleatsen worden gebouwd die 's morgens weer worden afgebroken;

Overwegende dat het politieverlag aangeeft dat bepaalde omstandigheden ertoe leiden dat een belangrijk deel van de families zich verzamelt op tijdelijk geconstrueerde slaappleatsen die 's morgens weer worden afgebroken;

Dat sommige nachten hier alleen al tot 70 mensen verblijven, vaak met zeer jonge kinderen en op de grond;

Overwegende dat bedelen niet bij wet verboden is en dat de uitoefening ervan wordt beschermd door artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens, dat het recht op privé-, familie- en gezinsleven waarborgt;

Overwegende dat de Raad van state bij arrest n°227.729 van 6 januari 2015 heeft geoordeeld dat:

“het bedelen op zich geen inbreuk vormt op de openbare orde, zelfs al zou het een bepaald ongemak veroorzaken bij de populatie; dat echter haar praktijk op bepaalde plaatsen, op bepaalde momenten en volgens bepaalde modaliteiten mag worden verboden, in overeenstemming met het proportionaliteitsbeginsel”(Vrije vertaling);

Overwegende dat niet kan worden ontkend dat kinderen die volwassenen vergezellen die op de openbare weg bedelen, zich niet in een veilige situatie bevinden, noch in zekere en gezonde omstandigheden;



Overwegende dat de plaats van kinderen niet op straat is ;

Overwegende dat de Stad zich ten volle inzet in de samenwerking in de strijd tegen bedelnetwerken, een strijd die voor de Stad een prioriteit is en in het kader waarvan zij bijzondere aandacht wenst te besteden aan de bescherming van kinderen die betrokken zijn bij bedelarij;

Overwegende dat het College van burgemeester en schepenen zich ertoe verbindt alles in het werk te stellen om, binnen de grenzen van zijn bevoegdheden, de netwerken van uitbuiting van bedelaars en mensenhandel te bestrijden;

Overwegende dat bedelarij met kinderen intrinsiek verbonden is aan armoede en dakloosheid, en dat daarom de bevoegde overheden moeten worden aangespoord om maatregelen en nuttige initiatieven te nemen op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, voornamelijk om ervoor te zorgen dat het fenomeen zich niet verplaatst naar andere Brusselse gemeenten;

Dat het College van Burgemeester en schepenen overlegt met andere bevoegdheidsniveaus op dit vlak en zich baseert op bestaande verenigingen ;

Dat het reglement bijgevolg een legitiem doel heeft en de genomen maatregel proportioneel is met dit doel;

BESLUIT :

Artikel 1 - Voorwerp :

§1. Het bedelen met minderjarigen onder 16 jaar is verboden op het grondgebied van de Stad Brussel.

§2. Voor de toepassing van het huidige reglement, wordt onder bedelen verstaan, het vragen van hulp en bijstand aan voorbijgangers in de vorm van aalmoezen.

Artikel 2 – Preventie:

Bij een eerste contact, is elk lid van het politiekorps ertoe gehouden om de bedelende persoon die vergezeld is van een minderjarige onder de 16 jaar zoals bedoeld in artikel 1, te informeren over:

- het verbod om te bedelen met minderjarige onder 16 jaar op het grondgebied van de Stad Brussel;
- de schoolplicht van kinderen van 5 tot 18 jaar, waarvoor hij/zij verantwoordelijk is;
- de opdrachten van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk welzijn van de Stad Brussel;
- het recht om voor kinderen van 2,5 maanden tot 3 jaar, op een opvangplaats bij de Stad, waarbij het geheel van de opvangkosten (FBO et luiers) door de Stad wordt gedragen;
- het recht om elk kind van 3 jaar tot 18 jaar te kunnen inschrijven bij een school van de Stad en om het geheel van de schoolkosten door de Stad ten laste te laten nemen (met inbegrip van het middagmaal in de basisschool).

Artikel 3 – Begeleidende maatregelen :

§ 1. De Stad versterkt het straathoekwerk en preventie om proactief het beoogde publiek aan te spreken om hen bewust te maken van het belang

- Van het voorzien in een veilig levenskader waarin kinderen zich kunnen ontplooiën,
- Van het voorzien in de noodzakelijke voorwaarden die nodig zijn voor een goede ontwikkeling van het kind,
- Van opleiding en de schoolplicht

en om hen een luisterend oor te bieden, steun en een globale psychosociale begeleiding om hun sociale integratie te bevorderen en hen toegang te geven tot bepaalde rechten.

§2. De Stad waakt erover dat haar eerstelijnsdiensten deze problematiek in hun praktijken integreren en dat ze alle informatie geven over de belangrijkste sociale bijstandsdiensten.

§3. De Stad garandeert dat alle kinderen van 0 tot 3 jaar waarvan de ouders bedelen, een plaats krijgen in één van zijn opvanglocaties en neemt alle kosten voor deze opvang ten laatste (FBO en luiers).

§4. De Stad garandeert op elk moment van het jaar aan kinderen van 3 tot 18 jaar waarvan de ouders bedelen, dat zij zich kunnen inschrijven in één van haar scholen en neemt het geheel van de schoolkosten voor haar rekening (met inbegrip van het middagmaal



in het basisonderwijs).

Artikel 4 – Sancties :

§1. Een sanctie kan alleen dan worden opgelegd indien de informatie bedoeld in artikel 2 van het huidige reglement voorafgaand werd meegedeeld.

§2. Overeenkomstig de procedure bepaald in de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, wordt gestraft met een administratieve boete van maximaal 350 euro de persoon die de bepalingen van dit reglement overtreedt.

§3. Overeenkomstig artikel 4, §2 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, zal een lokale bemiddeling altijd de voorkeur genieten boven een sanctie.

§4. De administratieve sancties voorzien in dit reglement worden, in geval van een herhaling binnen de 24 maanden, na het opleggen van een administratieve boete verhoogd, zonder ooit de som van 350 EUR te kunnen overschrijden.

§5. Wie de bepalingen van dit reglement overtreedt, moet de situatie onmiddellijk regulariseren. Daarvoor volgt de overtreder de eventuele aanbevelingen van de bevoegde overheid.

§6. De politie ziet toe op de naleving van dit reglement.

Artikel 5 - Bijstand :

De politiediensten gaan systematisch over tot de aanmelding bij de bevoegde jeugdbijstandsdiensten, van elk kind dat een volwassene vergezelt bij het bedelen op straat dat in gevaar zou zijn.

Bijlagen :